

Deel je leven

Startzondag 2016: Ledevaertkerk, 18 september

Ds. Sara Dondorp

Eerste lezing: Spreuken 9: 1-11

Tweede lezing: Lucas 14: 16-24

Inleiding

Het thema van vandaag, en daarmee het thema dit jaar, is: Deel je leven! Dat kan je op veel manieren invullen. In de Bijbel wordt delen vaak ingevuld als: samen eten. We lezen vanmorgen uit Spreuken 9. Daar ontmoeten we vrouw Wijsheid die een maaltijd houdt. Ze nodigt de onnozelen uit. Daarmee worden bedoeld, mensen die geen kennis hebben. Die hongerig zijn naar wijsheid. Even verderop komt ook vrouw Dwaasheid opdruiven. Zij houdt de mensen voor de gek met slecht voedsel, dat ze aan de man brengt met mooie praatjes. Vanmorgen zoeken we het gezelschap van Vrouwe Wijsheid op...

Overdenking

Gemeente van Jezus Christus,

Wat we in Nederland graag en veel met elkaar delen zijn verhalen over het weer. Wat was het idioot warm afgelopen week, en wat was het nat aan het begin van de zomer...

Toegegeven, het weer was de afgelopen tijd nogal grillig, maar praten over het weer geldt ook als oppervlakkig. Lastiger is het bijvoorbeeld om persoonlijke ervaringen te delen. Dat doen we tegenwoordig vooral via sociale media. Onze successen, mooie foto's, uitnodigingen. Allemaal dingen die leuk zijn of indruk maken. En in de praktijk delen velen ook hun ergernissen. Of erger nog: mensen delen in pesterijen. Als dat gebeurt, zoals de afgelopen week in Zaandam bijvoorbeeld, dan wordt samen delen tot een optelsom van narigheid. Totdat iemand de moed heeft die spiraal te doorbreken en te beginnen om juist positieve ervaringen te delen. Maar onze diepste zielenroerselen, durven we die te delen? Of zomaar vriendelijke, aardige opmerkingen?

In Bijbelse tijden deelden mensen hun ervaringen op straat, of op het marktplein, waar veel mensen langskwamen. Als je mensen voor een feest uit wilde nodigen, ging je de straten op, overal waar mensen waren. Want waar feest is, moeten mensen zijn: het huis moet vol! Jezus vertelt deze gelijkenis terwijl hij aan tafel zit, met een groep farizeeën en met zijn leerlingen. Het zijn tafelgesprekken: men deelt eten en meningen. Lijfelijk én geestelijk voedsel gaan letterlijk hand in hand. Het gesprek begint met de vraag: wat mag je doen op Sabbat. Jezus heeft een man van waterzucht genezen. Kan dat wel op de rustdag die de Sabbat is? Hoe Jezus daartegenover staat, weten we: altijd gaan de mensen vóór de regels. Barmhartigheid is belangrijker dan de wet. Vervolgens gaat het over de vraag wie meetelt en wie niet. Zoals zo vaak keert Jezus de rollen om: mensen van aanzien gaan zeker niet vanzelfsprekend voorop. En wie mag meedoen met het feest van Gods Koningschap? Het is opvallend dat de genodigden eensgezind afzeggen. In onze vertaling is het niet zo goed hoorbaar, maar ze melden zich af als een soort éénstemmig koor. Allemaal tegelijk! Alsof het een persiflage is. Dat klopt ook wel, want de smoezen zijn ook opvallend. Het zijn precies de geoorloofde redenen die je volgens de wet mag aanvoeren om onder de dienstplicht uit te komen. Alsof het feest geen vreugde is, maar een plicht. Ja, dán hoeft het natuurlijk niet. Als je geen zin hebt om je leven te delen, dan blijf je maar thuis! Vervolgens worden juist diegenen uitgenodigd, die meestal in eerste instantie overgeslagen worden. Iedereen mag meedoen, ook mensen die niet zoveel kunnen, als ze maar van harte willen meedoen! Deel je leven! In Bijbels perspectief loopt dat uit op een feest! En

reken maar dat er dan niet over het weer wordt gesproken, maar over dingen die mensen werkelijk raken, over dingen waar mensen gezamenlijk vrolijk van worden: Wat zie je er goed uit! Wat smaakt het eten goed! Heb jij nog iets bijzonders meegemaakt? Hoe gaat het met je ouders, of met je kinderen? Wat fijn, dank je voor het delen van dit mooie verhaal! Het is een lijfelijk én geestelijk gevoed worden: Deel je leven!

Juist degenen van wie je zou denken dat ze niet veel kunnen, juist zij die normaal gezien niet meedoen, zijn hartelijk welkom. Zo gaat het ook bij de feestmaaltijd in Spreuken. Vrouwe Wijsheid nodigt onnozelen uit, mensen zonder kennis. Juist zij mogen komen, want zij mogen delen in de wijsheid. Het gaat dus over mensen die niet de gelegenheid hebben gehad. Mensen zoals de eenvoudigen van Geest uit de zaligsprekingen. Mensen die achterop geraakt zijn, om wat voor reden dan ook. Eigenlijk gaat het om leergierige mensen, mensen die open staan voor de lessen van vrouwe Wijsheid. Zij gaat de straat op om zoveel mogelijk mensen te bereiken. en ze nodigt de iedereen uit, om te delen wat ze heeft: Een overvloed aan heerlijke spijzen en dranken. Maar waar het om gaat is natuurlijk geestelijk voedsel. Ze deelt haar levenswijsheid, hoe met mensen om te gaan. Spotters en eigenwijze types kan je beter niet terechtwijzen. Die doen toch niets met je goede raad. Maar verstandige mensen horen graag opbouwende kritiek. Het lijkt een beetje op een cursus feedback geven en ontvangen. Iemand die open staat voor suggesties van anderen, kan daar voor een volgende keer iets van leren. Door ervaringen met elkaar te delen, worden we samen wijzer.

Een beruchte valkuil van feedback geven is dat we vooral benoemen wat er niet goed is gegaan. Dan raak je natuurlijk snel goodwill kwijt. Toch kunnen we net zo goed leren van wat er wél goed is gegaan. Of van wat zomaar leuk en fijn is om met elkaar te delen. Daar worden we dan samen een beetje vrolijker van. Zo kom ik bij de complimentjes die u op uw stoel hebt gevonden. Het is immers een kleine moeite om iets leuks te zeggen tegen degene die naast je zit. Of je haar of hem nu kent of niet. Soms voelt dat een beetje ongemakkelijk. Dan heb je een steuntje in de rug nodig. Vandaar die complimentjes. Straks, bij de uitgang, krijgt u er een blad vol mee naar huis. Om uit te delen. Om aan het prikbord te hangen en weg te geven. Zo kunnen we delen in vrolijkheid en optimisme. Net zoals vrouwe Wijsheid uitdeelt van haar ervaring.

Deel je leven: samen ervaringen opdoen. Niet omdat het moet, maar omdat het inspirerend en leuk is. Dat gaan we straks doen, na de dienst. En natuurlijk samen eten. Delen wat we hebben meegebracht. Samen delen is een manier van samen optrekken naar Gods Koningschap van vreugde en vrede. En natuurlijk gaat er onderweg van alles mis, natuurlijk is er ook verdriet en pijn en teleurstelling in het leven, en valt het in de praktijk niet altijd mee dat met anderen te delen. De armen, kreupelen, blinden en verlamden uit de gelijkenis kunnen ervan meepraten de weg te gaan met een rugzakje. En toch komen ze samen bij elkaar om te delen in vreugde. Deel je leven: dat is, in de woorden van lied 992: samen op weg gaan, wandelen op Gods weg, de aarde dienen en hoeden, het brood breken en delen, gezamenlijk Gods wil doen en omzien naar alles wat er leeft.

Amen